

ОБЩИНА ЕЛХОВО

гр.Елхово, ул. „Търговска” №13; Тел.: 0478/88004; Факс: 88034;
e-mail: obshtina@elhovobg.org ; kmet@elhovobg.org; www.elhovobg.org

ОТЧЕТ НА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ЕЛХОВО ЗА 2019 г.

Годишната програма за развитие на туризма в Община Елхово за 2019 година, разработена на основание чл.11, ал.1 във връзка с чл.12. т.1 от Закона за туризма е приета с решение № 432/38/7 от 31.01.2019г. на Общински съвет Елхово. Тя е оперативен документ за реализация на основните приоритети и цели за развитието на туризма в общината и е съобразена с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014 – 2020 г. и Стратегията и интегрирания план за развитие на туризма в община Елхово за същия период. За изпълнението на Програмата за развитие на туризма са отговорни всички заинтересовани страни - общинските структури, туристическите сдружения, културните институти и туристическия бизнес.

Основната цел, която програмата си поставя е постигането чрез туризма на икономически растеж, който подобрява качеството на живот в община Елхово, съхранявайки нейното природно и културно наследство за бъдещите поколения, чрез позиционирането и на пазара като туристическа дестинация, предлагаща привлекателни и качествени туристически продукти с голяма добавена стойност, доставящи високо удовлетворение на потребителите.

Формулираната основна цел за развитие на Елхово като конкурентоспособна туристическа дестинация следва да бъде обвързана с количествените измерители – реализирани нощувки, пренощували лица, средна продължителност на престоя в местата за настаняване в община Елхово, реализирани приходи от туристическа дейност, както и брой посетители в Етнографско археологически музей Елхово .

Постигането на поставените количествени цели е свързано с изпълнението на поставените за 2019 г. качествени цели: съхраняване на културното наследство обхващащо нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство, като съвкупност от културни ценности, носители на историческа памет, национална идентичност имащи научна или

културна стойност; съхраняване на привлекателността на природните туристически ресурси на Елхово; засилена реклама за града и общината като туристическа дестинация; обвързване на туристическите и културните маршрути и осигуряване на туристическа инфраструктура, включително за археологическите недвижими културни ценности на територията на общината; повишаване на качеството и разнообразието на туристическата структура; създаване на достъпна информационна среда; стимулиране партньорството с различни институции, организации на физически и юридически лица; установяване на по-тясно взаимодействие със системата на културния туризъм и развиване на музейната сувенирна индустрия; усъвършенстване на обслужващия персонал в туристическата индустрия в общината.

За реализация на Годишната програма за развитие на туризма в община Елхово през 2019 година са усвоени 4 748.00 лева, като изпълнението по видове дейности, е както следва:

1.Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти, община Елхово реализира дейностите:

- По т.1.1 от Програмата - поддръжка и обновяване на туристическата маркировка на еко-пътеки „Дрънчи дупка”, „Дервент”, туристическа пътека до „Одринска чешма“ в землището на с.Мелница – почистване от растителност и обновяване на маркировката.

2.Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите:

- Община Елхово продължава да подкрепя развитието на туризма, както чрез презентация на богатото културно-историческо наследство и природни забележителности на общината, така и чрез реклама на туристическите обекти. Чрез поставените киоск устройство и електронен билборд – информационно табло в централната градска част и на площад Христо Ботев, в резултат от реализацията на проект „Подкрепа за развитието на туризма, чрез поставяне на информационни съоръжения за презентация на туристическите обекти в община Елхово” се предоставя видео, снимкова и текстова информация за туристически обекти и забележителности, транспорт, хранене, настанявания и др., както и информация за предстоящи събития в града и общината. Целта е да се подобри туристическата инфраструктура, атракциите и съоръжения за посетителите на територията на община Елхово.

3. Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината

- Поддръжка на изградената със средства от Туристическата програма постоянна ретроспективна експозиция за живота и творчеството на Велко Кънев – народен артист, режисьор и любимец на българската публика.
- Община Елхово поддържа, чистотата и приветливия вид на изградените кътовете за отдых в градския парк и по поречието на река Тунджа - като извършва почистване и коситба на тревните площи, поддръжка на алеите и зоните за спорт с цел превръщането му в кътче за уединение с природата и бягство от напрегнатото ежедневие в града.

4. Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма:

- Инициране и развитие, съвместно с читалищата на традиционни мероприятия и събития свързани с автентични за града и общината обичаи, които да допринасят за развитието на туризма:
- За четвърта поредна година се проведе възродения традиционен фолклорен фестивал “Тунджа пее и танцува” организиран от Община Елхово и Народно Читалище „Развитие-1893“ град Елхово. Над 1100 участника, любители на песенното и танцово изкуство, много колективи и още десетки индивидуални певци и музиканти се изявиха на сцената в двата фестивални дни. Фестивалът има за цел съхраняване на българските народни песни и танци – извор на непреходната сила на българския корен и дух, носещи посланията на националната култура, популяризиране на изворния фолклор по поречието на река Тунджа, Тракийската и Странджанска фолклорни области;
- Месец септември за девета поредна година в град Елхово се проведе Празник на традиционната тракийска баница “Баница вита два пъти превита“, в който взеха участие жители от всички населени места на общината. Община Елхово, читалище „Развитие“ и Етнографско-археологически музей – Елхово – организират този празник с идеята да се възстановят българските ритуали, да се възвърне приемствеността от младото поколение, да се възстанови автентичността на българските семейни обичаи от българския календар. Празникът се организира с цел съхраняване на българските традиции и популяризирането им сред жителите и гостите на община Елхово, както и привличането на туристи;
- Коледуване “Общински коледарски празник“ с участието на коледарски групи от града и селата – Превърналия се в традиция осми общински коледарски празник в Елхово събра

жители и гости на града, които станаха свидетели на пресъздаването на обичая - коледуване. Целта на организаторите е популяризиране на традиционните български фолклорни обичаи, свързани със зимните празници, да се представи богатството на националното ни песенно и танцово изкуство;

- Общински кукерски празник – Един от най-ярките и интересни моменти в традиционната българска култура са кукерските игри, които се провеждат през сирна неделя. В село Бояново се проведоха деветите общински кукерски игри на Община Елхово. Организирането им има за цел да покаже традициите и обичаите на българските празници свързани с кукерските игри, да съдейства за тяхното съхранение и за предаването им от поколение на поколение;

- За успешното популяризиране и съхраняване на народните обичай от няколко години Община Елхово и читалище „Развитие -1893“ възраждат празнуването на един от най-светлите християнски празници Лазаровден. Организира се благотворителен Великденски базар под надслов „Пъстър, весел Великден“, с песни и танци на възпитаничките на ДГ „Невен“ и ЦДГ „Надежда се представя обичая лазаруване на гражданите и гостите на града.

На връх Великден, на централния площад се проведе традиционното великденско хоро под надслов „Великден заедно – звуци и ритми“. В него се включиха всички състави и клубове от града.

Дейност „Формиране и реализиране на анимационни продукти - дефиле на елховската носия, възстановки на събития, етюди от различни епохи, модни дефилета и дефилета на бит и обичай“ се реализира в т.4.3. от програмата:

- Участие на Етнографско-археологически музей – Елхово в традиционния великденски базар под надслов „Пъстър, весел Великден“. С рисуване и гравирание по великденски яйца е представено многообразието на жизнерадостните мотиви от шевиците и гайтаните на момите – лазарки, характерни за Елховския край;

- Участие в Празника на тракийската баница на Етнографско – археологически музей Елхово, с експозиция – изложба на тема „Никой не е по – голям от хляба“ – представяща всички уреди свързани с приготвянето на хляб и баница от края на XX - нач. на XXI век . Малки и големи имаха възможност сами да опитат да разточат кора, така, както са го правили нашите баби преди стотици години. Присъстващите разгледаха и изложбата на елховския музей „Културно - историческото наследство на Елховския край“, която включва документи и исторически факти за историята на града и селата в нашата община. Гости на

града бяха и представители на телевизия „Дестинация BG“ и „Хоби ТВ“, които заснеха мероприятиято;

- Представяне на фотоизложба „Културно – историческото наследство на Община Елхово“. Изложбата е плод на съвместното сътрудничество с УниБИТ – София по Проект „Съвременни подходи за дифузия на информация, знания и хипотези – иновативен модел за мотивация на постдокторанти, докторанти, млади учени и студенти“ и представя богатото културно – историческо наследство на общината. Върху 15 табла бяха представени кратки исторически бележки и снимки от богатия Документален архив и Фотоархив на Етнографско-археологически музей - Елхово, за историята и етнографията на всяко населено място в общината. Пред посетителите на изложбата беше презентиран и документалният филм „Цветове и образи по долното течение на река Тунджа“, който е по същия проект. Във филма със свои интервюта участват жители от града и селата на община Елхово;

- По покана на Етнографско- археологически музей – Елхово, хайдутите от сдружение „Хайдутите“- Пловдив изнесоха урок по родолюбие. Той е част от публичната изява на клуба на тема „Дигитализирани късчета история“. Хайдутите разказва за историята и възникването на хайдушкото движение, героизма и хайдушкия бит. Учениците от клуба представиха презентация за хайдуте, войводи и революционери от Елховския край;

- За XIV поредна година Етнографско-археологически музей – Елхово се включи в инициативата Европейска „Нощ на музеите“ - широко отворена програма към възможно най-широк кръг от хора и най-вече – до младата аудитория, които имат възможност не само да се докоснат до експонатите и творбите, които музеите и галериите показват, но и до техните послания. Гостите в Нощта на музеите имаха възможност да разгледат фото-изложбата «Културно-историческото наследство на община Елхово», да отговорят на интересни и любопитни въпроси свързани с историята на града и да получат малки награди. Като част от програмата бе организирана „Етноработилница за малки и големи“ в презентационна зала на експозиция «АРХЕОЛОГИЯ» на музея. Участниците имаха възможност да научат и да се докоснат до традиционните игри и ръкоделия на нашите баби, да тъкат на керемиди и да изработят сами малка сувенирна черга или декоративно пано, които да си отнесат за спомен, а най-малките участници рисуваха и оцветяваха традиционна елховска носия.

Културните събития се популяризират чрез местни и регионални медии, реклама в различни интернет страници, чрез разпространение на обяви и плакати.

Всички тези празници, които събират стотици участници и посетители от страната, имат много голям принос за популяризиране на общината. Участниците - групи и индивидуални изпълнители от различни градове и села на България, всяка година надвишават броя си. Тези инициативи на общината можем да отчетем и като доста успешни и ползотворни за разнообразяване на престоя на туристите и популяризиране на местния бит и традиции.

5. Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината:

- Продължава работата на община Елхово за създаване на актуална база данни за туристическите атракции на територията на общината, включително с потенциал за развитие, като се търсят възможности за инвестиции, където е необходимо, за популяризирането им, за подобряване на управлението им и за повишаване приходите от предоставяните в тях и чрез тях туристически услуги.

През последните години туризмът е един от най-бързо развиващите се отрасли в националната икономика и бележи непрекъснат растеж. За да може общината да се възползва от общата за страната нарастваща тенденция в този сектор на икономиката следва да се провежда целенасочена политика от заинтересованите страни за създаване на интегриран туристически продукт, който отчита природните дадености и богатото културно-историческо наследство на елховския край.

Данните за съществуващата туристическа инфраструктура показват добра готовност за посрещане на туристи. Легловата база на територията на общината възлиза на 291 легла. Към 31.12.2019 г. работят 1 хотел две звезди, 3 семейни хотела три звезди. Обектите които предлагат стаи за гости са 19, а къщите за гости са 8 бр. Трябва да се отбележи това, че част от местата за настаняване са разположени в селата на общината.

Категоризираните през 2019 г. обекти са 23 бр., от тях с 1 звезда 12 бр., с 2 звезди 9 бр. и с 3 звезди 2 бр. През изминалата година е прекратена категоризацията на един обект.

Въпреки наличието на развита материална база малка част от стопанисващите местата за настаняване и заведенията за хранене обръщат достатъчно внимание на нуждата от постоянни инвестиции, от обогатяване туристическото предлагане с нови допълнителни услуги, за да се задоволят нуждите на различните категории туристи.

Друг проблем е намаляването и застаряването на населението в нашата община през последните години, следващо общата тенденция на намаление на населението в областта. Този фактор има сериозно отражение не само върху икономиката и качеството на живот, но

и върху потребността от специфични социални услуги в сферата на здравеопазването, отдиха и туризма, културата и административните услуги.

Икономически измерими показатели за развитието на туризма в Община Елхово

Дейности	Отчет 2016 г.	Отчет 2017 г.	Отчет 2018 г.	Отчет 2019 г.
Реализирани нощувки	36 719	33 047	8 477	10 935
Пренощували лица	6 019	5 417	2 440	2 900
Посетители в ЕА Музей	8 900	7800	7900	7050
Средна продължителност на престоя (дни)	6.1	5.5	3.5	3.8

Таблица 1 Икономически измерими показатели за развитието на туризма в община Елхово

В съответствие с общата тенденция на развитие на туризма в България и в община Елхово се отчита сравнително добър ръст на реализираните нощувки, пренощували лица, но на този етап наблюдаваното развитие на туризма няма трайна основа.

Етнографско-археологически музей Елхово спрямо 2018 година отчита намаление на посещенията. През последните години по проекти на Община Елхово музеят изцяло поднови материалната си база и използва съвременни технологии в своите експозиции (информационни терминали, аудио гид система, дигитализация на музейните фондове и др.) и благодарение на почти ежедневната дейност по попълване както на основните, така и на научно спомагателния фонд с материали, документи и снимки, свързани с родовата памет на населението от Елховско, се повиши атрактивността на изложбените зали, оптимизира се художествено-пространственото оформление на експозициите-етнографска, археологическа и постоянна ретроспективна за живота и творчеството на Велко Кънев.

Финансов отчет на Годишната програма за развитие на туризма за 2019 г.

Остатък от 2018 г.: 2 498.00 лв.

Приходи за 2019 г.: 4 863.00 лв.

Общо за 2019 г.: 7 361.00 лв.

Усвоени за 2019 г.: 4 748.00 лв. при реализация на годишната програма.

Остатък 2019 г. : 2 613.00 лв.

Реализираните мероприятия при изпълнение на Годишната програма за развитие на туризма в община Елхово за 2019 година по направления са както следва:

№ по ред	ДЕЙНОСТ	ЗАБЕЛЕЖКА	СТОЙНОСТ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
1	2	3	4	5
I.	<i>Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти.</i>			
1.1.	Поддръжка и обновяване на туристическата маркировка на еко-пътеки „Дрънчи дупка“, „Дервент“, туристическа пътека до „Одринска чешма“ в землището на с.Мелница – почистване от растителност и обновяване на маркировката.	Почистване,освежаване на маркировката, табели	298.00лв.	ОББ,ЧС
II.	<i>Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите</i>	Чрез поставените киоск устройство и електронен билборд – информационно табло в централната градска част и на площад Христо Ботев, при реализацията на изпълнения проект „Подкрепа за развитието на туризма, чрез поставяне на информационни съоръжения за презентация на туристическите обекти в община Елхово” се предоставя видео, снимкова и текстова информация за туристически обекти и забележителности, транспорт, хранене, настанявания и др., както и информация за предстоящи събития в града и общината. Целта е да се подобри туристическата инфраструктура, атракциите и съоръжения за посетителите на територията на община		

		Елхово.		
III.	<i>Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината</i>			
3.2.	Поддръжка ретроспективна експозиция на Велко Кънев	Поддръжка на изградената със средства от Туристическата програма постоянна ретроспективна експозиция за живота и творчеството на Велко Кънев – народен артист, режисьор и любимец на българската публика.		ЕФ, ЧС
3.4.	Благоустрояване и поддръжка на кътовете за отдих в градски парк	Община Елхово поддържа, чистотата и приветливия вид на изградените кътовете за отдих в градския парк и по поречието на река Тунджа - като извършва почистване и коситба на тревните площи, поддръжка на алеите и зоните за спорт с цел превръщането му в кътче за уединение с природата и бягство от напрегнатото ежедневие в града.		ОББ
IV.	<i>Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма</i>			

4.1.	Инициране и развитие, съвместно с читалищата на традиционни събития свързани с автентични за града и общината обичаи, като коледуване, лазаруване и др., утвърждаване на традиционни празници например-празник на традиционната баница “Баница вита, два пъти превита”, Общински кукерски празник , „Тунджа пее и танцува” и др., които да допринасят за развитието на туризма.	Организиран са съвместно с читалищата традиционни събития свързани с автентични за града и общината обичаи, коледуване, лазаруване и др., проведени са традиционни празници - празник на традиционната баница “Баница вита, два пъти превита”, <u>Общински кукерски празник,</u> <u>„Тунджа пее и танцува”</u> и др.	1000.00 лв. 3450.00 лв.	ОбБ
4.2.	Формиране и реализиране на анимационни продукти – дефиле на елховската носия, възстановки на събития, етюди от различни епохи, модни дефилета и дефилета на бит и обичаи	Участие на Етнографско-археологически музей – Елхово в традиционния великденски базар под надслов „Пъстър, весел Великден“. С рисуване и гравирание по великденски яйца е представено многообразието на жизнерадостните мотиви от шевиците и гайтаните на момите – лазарки, характерни за Елховския край; - Участие в Празника на тракийската баница на Етнографско – археологически музей Елхово, с експозиция – изложба на тема „Никой не е по – голям от хляба“ – представяща всички уреди свързани с приготвянето на хляб и баница от края на XX-нач. на XXI век . Малки и големи имаха възможност сами да опитат да разточат кора, така, както са го правили нашите баби преди стотици години. Присъстващите разгледаха	-	ОбБ, ЕФ, ЧС

		<p>и изложбата на елховския музей „Културно – историческото наследство на Елховския край“, която включва документи и исторически факти за историята на града и селата в нашата община. Гости на града бяха и представители на телевизия “Дестинация BG” и „Хоби ТВ“, които заснеха мероприятиято;</p> <p>- Представяне на фотоизложба “Културно – историческото наследство на Община Елхово“. Изложбата е плод на съвместното сътрудничество с УниБИТ – София по Проект „Съвременни подходи за дифузия на информация, знания и хипотези – иновативен модел за мотивация на постдокторанти, докторанти, млади учени и студенти“ и представя богатото културно – историческо наследство на общината. Върху 15 табла бяха представени кратки исторически бележки и снимки от богатия Документален архив и Фотоархив на Етнографско-археологически музей-Елхово, за историята и етнографията на всяко населено място в общината. Пред посетителите на изложбата беше представен и документалният филм „Цветове и образи по долното течение на река Тунджа“, който е по същия проект. Във филма със свои интервюта участват жители от града и селата на община Елхово.</p> <p>- По покана на</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Етнографско-археологически музей – Елхово, хайдутите от сдружение „Хайдутите“-Пловдив изнесоха урок по родолюбие. Той е част от публичната изява на клуба на тема “Дигитализирани късчета история“. Хайдутите разказва за историята и възникването на хайдушкото движение, героизма и хайдушкия бит. Учениците от клуба представиха презентация за хайдутите, войводи и революционери от Елховския край;</p> <p>- За XIV поредна година Етнографско-археологически музей – Елхово се включи в инициативата Европейска „Нощ на музеите” - широко отворена програма към възможно най-широк кръг от хора и най-вече – до младата аудитория, които имат възможност не само да се докоснат до експонатите и творбите, които музеите и галериите показват, но и до техните послания. Гостите в Нощта на музеите имаха възможност да разгледат фото-изложбата «Културно-историческото наследство на община Елхово», да отговорят на интересни и любопитни въпроси свързани с историята на града и да получат малки награди. Като част от програмата бе организирана</p>		
--	--	---	--	--

		„Етноработилница за малки и големи“ в презентационна зала на експозиция «АРХЕОЛОГИЯ» на музея. Участниците имаха възможност да научат и да се докоснат до традиционните игри и ръкоделия на нашите баби, да тъкат на керемиди и да изработят сами малка сувенирна черга или декоративно пано, които да си отнесат за спомен, а най-малките участници рисуваха и оцветяваха традиционна елховска носия.		
V.	<i>Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината</i>			
VI.	<i>Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения</i>			
6.8	Изработване на рекламни материали за община Елхово – кукли с традиционни носии, магнитчета и др.			ОББ
VII .	<i>Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район</i>			
VIII	<i>Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти</i>			